

**Zoran Tomić, *Umijeće komuniciranja*,
Synopsis, Zagreb – Sarajevo, 2024, 181 str.
ISBN 978-9926-485-48-1 Sarajevo
ISBN 978-953-7968-77-9 Zagreb**

Knjiga Zorana Tomića *Umijeće komuniciranja* objavljena je 2024. godine u nakladi izdavačke kuće Synopsis koja već više od dva desetljeća objavljuje izdanja iz raznih znanstvenih i stručnih područja, pa tako i iz područja komunikacija. Knjiga je sadržajno podijeljena na sedam poglavlja, a dodatne cjeline knjige čine *Uvod*, *Umjesto predgovora*, *Bilješke* i *Literatura*. Tiskana je na malom, praktičnom formatu u formi džepnog priručnika kojeg čitatelji mogu imati uz sebe i koristiti kad im zatreba. Zanimljivo grafičko rješenje naslovnice, ali i unutrašnjosti odražava se u upotrebi tamno plave boje kao svojevrzne granice između pojedinih cjelina, ali i naglašavanja izjava pojedinih istaknutih osoba (mislioca, književnika, političara) kojima autor podupire ključne teze unutar poglavlja. Također, pojedine misli autora dodatno su naglašene (podcrtane) žutom bojom, kako bi čitatelju ostale vizualno i memorijski upečatljive.

Traženje odgovora na pitanja što čini uspješnog komunikatora ili kako se njime postaje samo je jedno u nizu upućeno autoru ove knjige tijekom njegove znanstvene i nastavne karijere, navodi se u *Uvodu*. Za njega uspješna komunikacija „započinje znanjem o elementima komunikacijskog procesa i načelima kako bi se uspješno interpersonalno komuniciralo“ (2024: 11). Donoseći ulomke iz knjige Čovjekovo traganje za smislom Viktora E. Frankla, austrijskog psihijatra i utemeljitelja logoterapije, u kojoj opisuje osobne patnje proživljene u koncentracijskom logoru i Holokaust, Tomić naglašava važnost nade, vjere i moći pozitivnih poruka u ostvarivanju smisla života i svega što radimo. Odustajanjem od toga, odustajemo i od sebe te bivamo izgubljeni, dodaje autor (usp. 2024: 14), a upravo se takav osjećaj nekada javlja i u komunikacijskom procesu.

Moć pozitivnog razmišljanja može snažno utjecati na ostvarivanje individualnih i relacijskih ciljeva, kao i na ishod uspješnosti komunikacijskog procesa, navodi se u prvom poglavlju *Interpersonalna komunikacija*. Namjera komuniciranja, kao i interpersonalni odnosi mogu utjecati i na psihofizičku dobrobit pojedinca, ističe Tomić, dodajući kako se u odnosu s drugima nerijetko procjenjuje i komunikacijska kompetencija. Riječ je o skupu vještina koji uključuju situacijsku primjerenost i uspješnost komuniciranja (usp. 2024: 23).

Vještina slušanja jedna je od vještina koje se danas iznimno cijene jer je dobrih slušatelja zaista malo, ističe se u dugom poglavlju *Aktivno slušanje*. Riječ je o kognitivno zahtjevnom procesu koji traži visok stupanj koncentracije, podsjeća Tomić (usp. 2024: 29). Ranije provedena istraživanja pokazuju povezanost među procesima slušanja, percepcije dobronamjernosti, dopadljivosti i iskrenosti komunikatora (usp. Tomić, 2024: 30). Definišući i opisujući razloge lošeg slušanja autor nadalje donosi nekoliko savjeta kako postati boljim slušateljima: usmjeravanjem na sugovornika, poštivanjem sugovornika, aktivnim sudjelovanjem u komunikacijskom procesu, odmicanjem od predrasuda i bilježenjem ključnih poruka sugovornika (usp. Tomić, 2024: 32–34).

Verbalna komunikacija naziv je trećeg poglavlja i ujedno predstavlja najčešći

oblik prenošenja poruka sugovornicima, stoga i ne čudi usmjerenost slušatelja na sadržaj i oblik poruke. Istodobno, kvalitetu poruke može narušiti i komunikacijski strah, kao uobičajena pojavnost na strani komunikatora. Tomić u ovom poglavlju opisuje funkcije verbalne komunikacije, ali i opisuje jezične probleme kao što su korištenje apstraktnog jezika, nejasno zaključivanje, oslanjanje na dihotomiju (oprečne konstrukte poput da-ne) u prezentiranju problema, pretjerano korištenje eufemizama, dvosmislenog ili seksističkog jezika (usp. 2024: 45–46) koje treba izbjegavati. Posebnu pažnju treba posvetiti verbalnoj komunikaciji u međunarodnom okruženju, ne samo u kontekstu ostvarivanja sporazumijevanja već i odraza poštovanja prema Drugome i Drugačijem.

Druga važna komponentna verbalnog izražavanja zasigurno je i *Neverbalna komunikacija* kojoj je posvećeno četvrto poglavlje. U njemu autor analizira glavne elemente neverbalne komunikacije: komunikacijsko okruženje (vrijeme, objekte, boje, dizajn), prostorno okruženje (udaljenost između ključnih dionika komunikacijskog procesa) i pojedine oblike ponašanja.

Popularnosti proučavanja neverbalne komunikacije i osvješćivanju o njezinoj moći u komunikaciji uvelike su doprinijeli mediji, posebice televizija, analizira se u petom, ujedno i najopsežnijem, poglavlju *Govor tije-*

la. Čovjek komunicira cijelom svojom pojavnošću, a vizualna komunikacija i dalje ostavlja najveći utjecaj na sugovornike i slušatelje. Razlika između otvorenog i zatvorenog položaja tijela, izrazi lica, kontakt i signali očima, pokreti glavom, kontakti rukama, položaj dlanova, tipovi rukovanja, naklon, dodir, osmijeh, glas i izgovor, samo su neki od najučestalijih elemenata neverbalne komunikacija o kojima se javno raspravlja, a koje Tomić detaljno analizira donoseći i slikovne prikaze koji ilustriraju teorijska tumačenja. Također, autor donosi i savjete kako nezgodne, a opet svakodnevne životne situacije, poput kihanja ili iznenadnih probavnih smetnji tijekom komunikacije i interpersonalnih susreta, riješiti na učinkovit način oslanjanjem na temeljna pravila bontona.

Šesto poglavlje *Odijevanje i komunikacija* analizira funkciju odjeće u komunikacijskom procesu i otkriva njezin doprinos u potvrdi društvenog statusa pojedinca. Kako boje utječu na komunikaciju, koliko prigoda utječe na odabir boje odjevnog predmeta, je li i u kojoj mjeri nakit poželjan, te kako imati dobar stil odijevanja, samo su neka od pitanja na koja ovo poglavlje nastoji odgovoriti uz autorove detaljne smjernice za odijevanje žena i muškaraca.

Konačno, sedmo poglavlje *Tehnike učinkovite komunikacije* donosi dvanaest autorovih preporuka kako

ostvariti komunikacijski uspjeh: 1) učinkovito balansirati između tzv. DA-NE komunikacije (pozitivne i negativne komunikacije), 2) uzeti u obzir osobnu i predmetnu komunikaciju, 3) uspostaviti kontakt očima, 4) istaknuti obilježje osobe spominjanjem njezina imena, 5) naglasiti vrijednost osobe upućivanjem komplimenta, 6) odati priznanje drugima, 7) izbjegavati kritiziranje, 8) oslanjati se na tehniku neslaganja tzv. treće strane (prijenos vlastitih argumenata na stranu imaginarne osobe), 9) poticati izgradnju samopoštovanja kod drugih osoba, 10) izbjegavati korištenje argumenata *ad hominem* (prema čovjeku) u raspravama, 11) izbjegavati sarkazam i cinizam te 12) aktivno upravljati komunikacijom (usp. Tomić, 2024: 157–167).

Knjiga Zorana Tomića *Umijeće komuniciranja* na zanimljiv način donosi mnoštvo savjeta kako biti boljim komunikatorom u svakodnevnom i poslovnom okruženju. Iako je o ovim temama u prethodnim godinama napisano već puno stranica, Tomić detaljno analizira pojedine tematske cjeline uspješno spajajući opća teorijska znanja i primjere iz svakodnevnog života. Odabrane studije slučajeva u svakom poglavlju pomažu čitateljima u lakšem razumijevanju i povezivanju s temom budući da donose primjere/slučajeve koji su medijski bili dobro popraćeni i kao takvi su publici prepoznatljivi. Posebno

odabrani izdvojeni citati iz kulturnih književnih djela ili velikih mislioca daju poseban pečat temi i pokazuju autorovu širinu proisteklu iz dugogodišnjega znanstvenog i nastavnčkog rada spajajući tako brojna područja. Riječ je o jednom od aktivnijih autora na čijim su djelima stasale generacije studenata informacijskih i komunikacijskih znanosti, medija, novinarstva i odnosa s javnošću u Hrvatskoj, ali i u regiji. Bilješke sadrže pozivanja

na brojne izvore, o čemu svjedoči i detaljni popis korištene literature. Pisana znanstveno-popularnim stilom knjiga će zasigurno postati jedan od često korištenih naslova u izvođenju nastave na sveučilišnim i stručnim studijskim programima, a bit će vrijedno štivo za sve one koji aktivno promišljaju o komunikacijskom procesu i unaprjeđenju vlastitih komunikacijskih vještina.

Tanja Grmuša

Tijana Vukić, *Kolokvij o obrazovanju novinara*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2024, 426 str., ISBN: 978-953-377-044-4.

Znanstvena monografija *Kolokvij o obrazovanju novinara* Tijane Vukić prvo je djelo takve vrste u Republici Hrvatskoj. Riječ je o spoju autoričine fascinacije temom koja traje više od četvrt stoljeća, znanja utemeljenog na dugogodišnjem usavršavanju i istraživanju, iskustva stečenog radom u medijima te potrebnom za stvaranjem i davanjem doprinosa razvoju demokratskog društva. Nakon prvog naslova, *Od novinara do novinarstva*, u kojem je analizirala temu – kakve novinare u novinarstvo želimo u Hrvatskoj i ponudila dugoročna rješenja

razvoja novinarskih vještina i ostalih kompetencija, znanstvena monografija donosi rezultate iscrpnoga četverogodišnjeg istraživanja u zemlji i inozemstvu. Inspirirana željom za pozitivnom promjenom, nastavila je istraživanje, ovog puta nekonvencionalnim pristupom intervjuiranja glavnih aktera javnog prostora o novinarskoj naobrazbi i dubinskom analizom društvenih pokazatelja aktualnog stanja. Rezultat je koncizan i moderan prikaz važnosti spomenutog sustava široj javnosti.

„Obrazovanje novinara je predmet o kojemu se želi i treba javno razgovarati, ali za to u Hrvatskoj nema prilike“. Riječi su to iz uvodnika monografije kojima autorica otvara Pandorinu kutiju. Od osamostaljenja RH do danas glasno se govori o mediji i novinarstvu, normativnim paradigmama i strategijama, no pomak s riječi na djela nije vidljiv. Otvaraju se novinarski studiji, rasprava se na znanstvenoj razini sve više aktualizira, ali opipljiv napredak izostaje. Javna slika se razlikuje od realne situacije pa se postavlja pitanje gdje je „gap“ i kako ga preskočiti. Upravo na taj način autorica polako, od općenitih postavki prema srži, uvodi čitatelja u svijet novinara, novinarstva i svega što ga okružuje u kontekstu hrvatskih prilika.

Kompozicija monografije prati formu znanstvenog skupa kroz šest poglavlja. U *Uvodnoj riječi* postavlja se opći kontekst. Ističu se glavne smjernice rada i navode istraživački ciljevi pri čemu autorica odmah na početku, koristeći relevantne izvore, prikazuje trenutačnu situaciju i donosi primjere središnjeg istraživačkog problema: novinarstvo nije regulirana profesija, a obrazovanje novinara je neprikladno određeno, argumentirano i kontekstualizirano. *Plenarno izlaganje* podijeljeno je na dva dijela. Prvi dio, *Društveni profil hrvatskog sustava za visokoškolsko obrazovanje novinara*, čitatelja navigira od šireg prema spe-

cifičnom određenju. Donosi pregled osnovnih pojmova za razumijevanje onoga što slijedi, teorijske postavke i analizu postojećeg stanja u RH i regiji, artikulira vezu između novinarstva i drugih društvenih sustava te prikazuje cjelokupnu kompleksnost i apstraktnost sustava. Drugi dio, *Glasovi i perspektive*, može se okarakterizirati kao metodološki okvir, iako istraživačka strategija i analitički postupci, zbog prirode samog istraživanja, prožimaju sadržaj cijele knjige. Treći, središnji dio rada čini empirijski dio istraživanja provedenog u razdoblju od 2021. do 2023. godine *Panel diskusija* na kojoj sudjeluju dionici iz različitih sfera, a svima je zajednički nazivnik sustav obrazovanja novinara. Riječ je o trinaest stručnjaka i profesionalaca koji su povezani s temom u širem ili užem smislu. Ispred vladajućih, dubinski intervju proveden je s (aktualnom) ministricom kulture i medija. Slijede razgovori s jednim predstavnikom novinarskih udruženja, jednim urednikom, jednim samoukim novinarom starije generacije koji je ostvario značajnu novinarsku karijeru, jednim zaposlenim kvalificiranim novinarom mlađe generacije koji se dodatno stručno obrazuje, studentom novinarstva, četirima visokoškolskim nastavnicima, jednom voditeljicom studija koji obrazuje novinare, voditeljicom poslijediplomskih studijskih programa iz komunika-

cijskih znanosti, nakladnicom znanstvenih i stručnih knjiga i časopisa iz komunikacijskih znanosti i jednom lektoricom hrvatskog jezika koja surađuje s medijima i novinarskim udruženjima. Razgovor sa sugovornicima rasvijetlio je njihove stavove i uvjerenja o središnjoj temi iz pozicije radnog mjesta, odnosno funkcije koju su obnašali u vrijeme intervjua pri čemu su, osim osobnih stajališta, predstavili i stavove sustava iz kojih dolaze. *Katalog zaključaka* pruža temeljiti pregled ključnih spoznaja i raspravu. Autorica izdvaja dva osnovna rezultata istraživanja. Prvi je spoznaja kako je riječ o cirkularnom fenomenu čiji su uzroci paralelno drugi fenomeni ili intervencijski uvjeti te se neposrednim djelovanjem može pokrenuti proces zakonske regulative. Drugi je spremnost sugovornika (a samim time i organizacija/ustanova koje predstavljaju) na dijalog. Peto poglavlje *Jedno bolje sutra za obrazovanje novinara u RH* predlaže odgovore na pitanja „Što i kako dalje?“ i potencijalna rješenja teškoća i izazova s kojima se sustav nosi. U poglavlju se potvrđuje nedostatak sinergije između sustava obrazovanja i društva na svim razinama, a koji su u međuovisnosti i ne mogu funkcionirati izolirano. Djelo završava bilješkama o autorici i sudionicima, priložima i popisima te sažetkom.

Ova znanstvena rasprava o aktualnoj i iznimno značajnoj problematici sama po sebi doprinosi razvoju sustava novinarstva na svim razinama. Pisana je znanstveno-stručnom terminologijom. S jedne strane tečna i shvatljiva, a s druge prožeta tvrdnjama i čvrstom argumentacijom što joj daje edukativni karakter primjenjiv na višim ljestvicama obrazovanja. Ovisno o kontekstu u kojem će se koristiti, svaka rečenica može poslužiti kao zasebna definicija. Osim toga, izlazi iz okvira papirnato formata i čitatelju pomoću QR kodova omogućuje pristup vanjskim poveznicama, objavljenim intervjuima i isječcima iz provedbe intervjua.

Znanstveni doprinos djela ogleda se prije svega u potpuno novom, nekonvencionalnom pristupu. Podaci su se na ovakav način prikupljali po prvi put u povijesti. Rezultat je produbljene znanja o akademskom obrazovanju novinara u Republici Hrvatskoj, a epilog je činjenica da svjedočimo prijelomnom trenutku za raspetljavanje novinarskoga gordijskog čvora.

Kolokvij o obrazovanju novinara prvo je djelo takvog koncepta na našim prostorima, a sukladno raspoloživoj literaturi i šire. Ako je novinarstvo javno zanimanje neophodno za razvoj i održavanje demokracije, tada ovu knjigu svi dionici ne trebaju držati na polici, već nadohvat ruke.

Irina Basara

Ivan Balabanić, 29. Međunarodni znanstveni skup, *Društvo i tehnologija 2024: kreativne industrije i umjetna inteligencija*, Sveučilište Alma Mater Europeae, Zagreb, 18. i 19. travnja 2024.

Sveučilište Alma Mater Europeae u suradnji sa znanstvenim časopisima *Medijska istraživanja* i *Media, Culture and Public Relations*, Fakultetom hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Grafičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskim katoličkim sveučilištem, tvrtkom Media Net d.o.o. i Hrvatskom zajednicom inovatora te u suradnji sa znanstvenim časopisima *Interdisciplinary Description of Complex Systems* i *Acta graphica*, Zakladom Konrad-Adenauer-Stiftung i Agencijom za elektroničke medije organizirali su međunarodni znanstveni skup *Društvo i tehnologija 2024: Kreativne industrije i umjetna inteligencija*, koji se održao 18. i 19. travnja 2024. godine u prostorijama ZICER-a, Zagrebačkoga inovacijskog centra.

Ovaj događaj okupio je stručnjake, znanstvenike i praktičare kako bi podijelili nova saznanja i ideje o razvoju umjetne inteligencije i kreativne industrije kao pokretača suvremenog društva. U današnjem svijetu, gdje

granice među tehnologijom, kulturom i znanostu postaju sve fluidnije, održavanje međunarodnih znanstvenih skupova nije samo pitanje akademskog prestiža već je ključni element u poticanju inovacija, ekonomskog razvoja i međunarodne suradnje. Skupovi poput ovog pružaju jedinstvenu priliku za razmjenu znanja, ideja i najnovijih dostignuća među vodećim stručnjacima iz različitih dijelova svijeta, čime se otvaraju vrata novim istraživanjima, projektima i tehnologijama koje mogu imati dalekosežan utjecaj na društvo u cjelini.

Konferenciju su otvorili organizatori: rektor Sveučilišta Alma Mater Europeae prof. dr. sc. Ludvik Toplak, ravnatelj Agencije za elektroničke medije Josip Popovac i predsjednik Hrvatske zajednice inovatora prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga. Nakon otvaranja skupa, pozvano predavanje održala je doc. dr. sc. Lana Ciboci Perša (Hrvatsko katoličko sveučilište) s temom „Coding Truth: Reshaping

Media Narratives and Combatting Disinformation in the Era of Artificial Intelligence“. Doc. dr. sc. Ciboci Perša govorila je o utjecaju umjetne inteligencije na medijske narative i izazovima s kojima se novinari susreću u borbi protiv dezinformacija.

Ljubiša Bojić (Digital Society Lab, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu) predstavio je „Large Language Models Observatory: Creating New Benchmarks for AI Alignment in Sentiment Analysis of Socially Critical Issues“. Njegovo predavanje bavilo se utjecajem velikih jezičnih modela na društvene percepcije i način na koji tehnologija oblikuje javno mnijenje.

Matej Mertik (Alma Mater Europa-ea) u svom je izlaganju „Applied Artificial Intelligence, Challenges and Transformation“ analizirao razvoj umjetne inteligencije u povijesti te izazove i mogućnosti koje AI donosi u različitim industrijama.

Anamaria Todorić (Večernji list) govorila je o tome „Kako AI mijenja novinarstvo“, naglašavajući kako umjetna inteligencija revolucionira način stvaranja i distribucije novinskih sadržaja, uz primjere Večernjeg lista.

Robert Kopal (Sveučilište primijenjenih znanosti EFFECTUS) u svojem predavanju „AI: Quo Vadis Humanity (Democracy)“ bavio se ključnim izazovima informacijskih poremećaja i njihovim utjecajem na demokraciju.

Nakon održanih izlaganja, pozvani predavači odgovarali su na pitanja publike i potaknuli zanimljivu raspravu o budućnosti umjetne inteligencije. Svi su se složili da je digitalna pismenost od najranijeg obrazovanja ključna u opismenjavanju građana za korištenje modernih tehnologija, dok kod djece i mladih treba poticati kritičko mišljenje, uz transparentnu podršku države u reguliranju umjetne inteligencije.

Nakon plenarnih predavanja i panel rasprave, znanstvenici iz Hrvatske, Slovenije, ali i ostatka Europe u svojim su izlaganjima obradili izazove iz područja medija, strateškog komuniciranja, regulatornih i političkih aspekata korištenja umjetne inteligencije te njenog utjecaja na zdravstvo, ekonomiju i obrazovanje.

Predavanja su bila podijeljena u sedam tematskih cjelina: Umjetna inteligencija u kreativnoj industriji i ekonomiji; Umjetna inteligencija u zdravstvenom sustavu; Primjena umjetne inteligencije u edukativnom kontekstu; Utjecaj umjetne inteligencije na kreativnost i Analitička obrada podataka i informacija kroz umjetnu inteligenciju.

Izlaganja su se održavala u hibridnom modelu pa su neki izlagači svoje radove predstavili uživo, a neki videovezom.

Sažeci radova objavljeni su u Zborniku radova 29. *International Scientific*

Conference Society and Technology 2024 - Creative Industries and Artificial Intelligence: Book of Abstracts, u izdanju Sveučilišta Alma Mater Europaea. Radovi koji budu prihvaćeni za objavu bit će uključeni u jedan od spomenutih časopisa koji su podržali skup, dok će dio radova biti objavljen u Zborniku radova ove međunarodne konferencije.

Radovi objavljeni u časopisima i Zborniku sažetaka svakako će doprinijeti boljem razumijevanju isprepletenosti tehnologije, kreativne industrije i društvenih aspekata života. Svaki doprinos osvjetljava specifične načine na koje se ovi elementi međusobno povezuju, istražujući kako tehnologija prožima kreativne indu-

strije, od umjetnosti do marketinga, i transformira načine na koje društvo funkcionira. S posebnim naglaskom na ulogu umjetne inteligencije u ovom procesu, autori analiziraju kako ova revolucionarna tehnologija oblikuje stvaranje, distribuciju i konzumaciju kreativnog sadržaja, utječući na ekonomske modele, društvenu strukturu i svakodnevne navike. Također istražuju etičke izazove, prilike za inovacije i nova partnerstva koja se otvaraju u doba ubrzane digitalne transformacije. Kroz multidisciplinarni pristup, ovi radovi ponudit će nove istraživačke projekte i praktična rješenja za izazove koje donosi spoj umjetne inteligencije i kreativnih industrija.

Ivan Balabanić

Tomislav Levak, *Dani medijske pismenosti AUKOS-a 2024.*, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, 28. – 30. travnja 2024.

Od 28. do 30. travnja 2024. održani su već tradicionalni *Dani medijske pismenosti AUKOS-a 2024.* koje organizira Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku (AUKOS) – Odsjek za kulturu, medije i menadžment, u suradnji s partnerima.

Ovaj događaj održan je u okviru 7. Dana medijske pismenosti koje su od 22. do 27. travnja 2024. (s aktivnostima i u tjednima prije i poslije toga) na nacionalnoj razini organizirali Agencija za elektroničke medije i Ured UNICEF-a za Hrvatsku u su-

radnji s brojnim partnerima te uz potporu Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Glavni su ciljevi projekta podizanje svijesti javnosti o važnosti medijske pismenosti i kritičkog razmišljanja o medijskim sadržajima, stvaranje prilika za medijsko obrazovanje što većeg broja građana, posebice djece i mladih, te podrška nastavnicima i odgojiteljima osiguravanjem obrazovnih materijala za razvoj medijske pismenosti. Odsjek za kulturu, medije i menadžment AUKOS-a sudjelovao je u svim dosadašnjim izdanjima Dana medijske pismenosti.

Ove je godine u okviru *Dana medijske pismenosti AUKOS-a 2024.* ponovno pripremljen sadržajno bogat trodnevni program kojim je ujedno prigodno obilježen i Svjetski dan slobode medija, 3. svibnja. Suradnici su i partneri Agencija za elektroničke medije i portal medijskapismenost.hr, a sa svojim aktivnostima ponovno su se uključila još dva Odsjeka Akademije – Odsjek za vizualnu i medijsku kulturu i Odsjek za kreativne tehnologije. Uspješno je organizirano ukupno dvadesetak raznovrsnih sadržaja, raspoređenih na čak osam osječkih lokacija. To su bile: prostorije AUKOS-a na više mjesta u Tvrđi i u sveučilišnom kampusu, Beckers pivnica (Tvrđa), HRT – Radio Osijek, Radio Laganini FM Osijek i Trg slobode u središtu Osijeka. Svi sadržaji organizirani su uživo. Na pro-

gramu su bila raznolika predavanja, radionice, izložbe, projekcije filmova i videouradaka, tematske studentske radijske emisije, predstavljanja EU projekata i medijskih partnera Akademije, studentski pub kviz znanja na teme iz područja kulture, medija i menadžmenta, zatim studentska kolaborativna edukativna igra *Sheetstorm*, umjetnička intervencija u prostor – prostorna instalacija *Javno* te predstavljanje knjige o medijima i medijskoj pismenosti. Poseban je naglasak ponovno stavljen na studente pa su predstavljeni mnogi kreativni i zanimljivi radovi i projekti koje su studenti svih pet studijskih godina (od 1. godine prijediplomskog studija do 2. godine diplomskog studija) i više studijskih smjerova uspješno realizirali na zadane teme iz područja medija, medijske pismenosti i kritičkog vrednovanja informacija, kao i medijskih sadržaja.

Središnji događaj bilo je predstavljanje knjige *Uvod u medije i medijsku pismenost* autorice prof. dr. sc. Nade Zgrabljic Rotar, održano 30. travnja 2024. u punom Salonu 33 Akademije. S autoricom su na promociji sudjelovali doc. dr. sc. Tamara Kunić s Odsjeka za komunikologiju Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Josip Popovac, ravnatelj Agencije za elektroničke medije, i dr. sc. Ljubica Josić, izvanredna profesorica u naslovnom zvanju iz Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža.

Moderatorica promocije bila je Lucija Murković, studentica prve godine diplomskog studija Odsjeka za kulturu, medije i menadžment. Kako je istaknuto, knjiga je nastala kao skup znanja prikupljenog tijekom dugogodišnjega profesorskog iskustva i želje da autorica ponajprije studentima, a onda i svim čitateljima olakša shvaćanje medija i važnosti medijske pismenosti u medijskom prostoru u kojem se nalazi suvremeno društvo. Ocijenjeno je kako su u knjizi, prvoj takve vrste u Hrvatskoj, obuhvaćeni svi važni medijski koncepti i kontek-

sti u povijesti u suvremenom medijskom okruženju te da će biti dragocjena literatura za sve koji planiraju predavati medijsku pismenost u osnovnim i srednjim školama ili izučavati medijske studije.

Koordinatori *Dana medijske pismenosti AUKOS-a 2024.* bili su Tomislav Levak, predavač, i dr. sc. Snježana Barić-Šelmić, viša asistentica s Odsjeka za kulturu, medije i menadžment Akademije. U programu je sudjelovalo ukupno više od 150 osoba – organizatori, partneri, sudionici i volonteri.

Tomislav Levak